

P. 3584.  
T. Zupan.

# DOMOVINA

Izhaja dvakrat na teden, in sicer vsak torek in petek. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu, in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 1 krono temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 20 v za vsakokrat; za večje inserate in za mnogokratno inseriranje primeren popust. — Naročnina za celo leto 8 kron, za pol leta 4 krone, za četrlet 2 kroni; ista naj se pošilja: Upravništvu „Domovine“ v Celju.

## Nekaj za naše razmere.

O naših narodnih razmerah bi se dala reči marsikatera beseda graje glede dogodkov v raznih slovenskih krogih. Tu vlada malodušnost, tam nadutost, na eni strani prevelika zaupljivost, na drugi pa črna zavist. Eni se odlikujejo s svojo sanjavo, drugi s svojo vsakdanostjo.

Toda vse to je človeško in ni doma samo pri nas Slovincih. Kakor se pa v enakih razmerah pri drugih narodih ne udajajo obupu, tako bi morali vsi, ki želijo naš napredek, tudi pri nas v vseh ljudskih vrstah gladiti pot gonilnim idejam, katere bi združevale to raznolično narodno družbo k neumornemu delu brez vse čemernosti. Kakor je moral v zadnjem času vsakdo, kdor naš list čita, spoznati, tudi mi nismo nikakor prijatelji malodušnosti in jokavosti, ker vidimo, da ta samo škoduje. Dasiravno vidimo marsikje velike napake in grde narodne grehe, katere smo gori omenili, vendar ne sledimo onim, ki se odkrižajo vseh nadaljnih skrbi s kratkim utemeljevanjem, češ, da je itak vse izgubljeno.

Da pa utrdimo naše občinstvo v enakomernem mišljenju, objavljamo danes v sledečem odlomek iz poslednje volje moža, ki je bil več nego pol stoletja neumoren bojevnik za pravice svojega teptanega naroda, ki je užival vse časti in pri znanja, katere more narod podeliti enemu izmed svojih najzaslužnejših sinov, ki je pa pozneje žel tudi nehvaležnost in grajo, ker se je tok narodnega življenja obrnil v druge struje. Prijavljamo sklepni del oporoke pred kratkim umrlega vodje češkega naroda, Ladislava Riegra, ki je v ti oporoki zapustil 200.000 gl. za narodne namene. Nauk pa, katerega je svojemu narodu dal v svoji oporoki, zdi se nam še dragocenejši in zelo primeren tudi za nas Slovence, ki naj bi ga natančno preštudirali.

Poslednja volja Ladislava Riegra se konča z besedami: Svojemu narodu želim iz vse duše, da ne bi postal nikdar malodušen, pa tudi se ne prevzel v domišljavosti; svetujem mu, da trdno vztraja pri svojih pravicah, jasno in nepriestransko spoznanih, da ga pa vendar nikdar strast ne zapelje storiti drugemu krivico; želim mu, da bi, oziraje se vedno le na svete v vsem častnih mož, ki so se izkazali z rodoljubnimi čini, vedno preziral širokoustne besede in jalova gesla, katera se laskajo njegovemu samoljubju in katera izražajo često nezreli ljudje dvomljive npravnosti, ali sebičneži željni dobička, popularnosti in politične moči; svetujem mu, da zaupa v prvi vrsti svoji sili — seveda prav cenjeni — da ne precenjuje svojih sil in se ne spušča v abotna podjetja, ki bi bila nevarna njegovemu obstoju, vedno v svesti si, da si zagotovi lepšo bodočnost samo s poštenim duševnim in gmotnim delom in tudi samo polagoma, pa gotovo. Želim si dalje, da moj narod nikdar ne zanemarja idealnih in krščanskih teženj, teh večnih zakonov časti, pravice in človekoljubja, da pred vsem nikdar ne nasprotuje zakonikom pravice ali se poslužiti nasilja, akoravno bi trenutna popustljivost pravičnosti obetala menda začasni uspeh; v svesti si, da je splošno mednarodno spoštovanje pravice najgotovješa obramba narodov, posebno malih narodov, za katere je posebno nevarno zapustiti to obrambo in se podati na vrtoglavo pot moči, ali pravice močnejšega. Končno si želim, da bi moj narod kar mogoče v sebi zatiral greh zavisti, ki je pri nas žalibog tako zelo razširjen. Ta gnjusni greh, kateri celo samemu grešniku ne koristi, temveč ga zastruplja, greh, kateri zaduši vzvik in vzlet človeka, kateri skali vsako zaslugo, sumniči vsako nesebično delo, trga v blato vsako velikost in jo potlači že v kali, in ne dopušča, da bi se plemeniti čini vzbudili v drugih.

Ta greh je bil Slovanom od vekov najobitnejši vir nesloge, spodkopanja vsake avtoritete. Ako bodo sini ali hčere našega naroda vsikda po teh načelih skrbeli za njegovo vsestransko povzdigo, tedaj trdno zaupam, da povzdignejo njegovo kulturno in gmotno silo v tej meri, da boče kos vsem političnim dogodbam in prevratom, kojih smer in obseg določiti po želji naroda, posebno malega, seveda ni mogoče. Vendar se mi nočemo odreči veri v pravično višje vodstvo osod narodov. Vsem svojim potomcem polagam na srce, da vedno ostanejo zvesti svojemu češkemu narodu, da si vedno prizadevajo služiti vsestranskemu njegovemu blagru, izpolnjujoči vsikdar rade volje svoje dolžnosti nasproti Bogu in ljudem, da v tem duhu odgojijo svoje otroke, s čemur najlepše častijo spomin našega očeta Palackega in njegove hčere, moje soproge, žene blagega spomina, in ohranijo tudi v časti spomin mojega imena.

## Ponesrečeni slovenski premo-garji na Pruskem.

Menda nikjer ne skrbi država za svoje delavce tako dobro, kakor v Nemčiji, kjer so se v zadnjih desetletjih ustanovili v prid delavcev izvrstni zakoni. Seveda skrbi v prvi vrsti za svoje državljane, potem šele za inozemce.

Zanima nas Slovence posebno obrtni zavarovalni zakon proti nezgodam, ker se po tistem odmerjajo rente našim v Pruskih premogokopih ponesrečenim premogokopom ali njih vdovam in sirotam. Plačuje se namreč odškodnina do 100% pred nezgodo zaslužene premogarske dnine po razmerju po nezgodi provzročene onemoglosti in nesposobnosti za delo.

Novejši zakon zahteva, da se mora renta zavžiti na Nemškem. Kdor se poda v inozem-

## LISTEK.

### Jablan.

Ceški spisal Svatopluk Čeh.  
(Konec.)

„Mi jo bomo že naučili. Povejte mi celo stvar. Precej jutri jo bomo tožili radi razžaljenja časti. Vi sami se boste peljali k okrajnemu sodišču, jaz vas bom natanko poučil, kako se imate ravnati. Jaz bi šel sam zraven, ko bi mogel.“

Po tem pogovoru se Prochazka dolgo ni prikazal, da se je že vsem čudno zdelo. Med tem je dobil Prochazka tožbo radi jablani.

Ko je prišel ta zopet v pisarno, je vihtel odvetnik zmagoslavno razsodbo pred njegovimi očmi.

„Dobili, prijatelj, dobili smo!“

Toda na nemalo začudenje odvetnikovo so se Prochazkove oči le en trenotek posvetile in precej potem je stopil zopet izraz zadrege na njegovo obličje.

„Kaj stojite tako nepremično? Kaj se vam je zgodilo? Je-li tožba radi razžaljenja časti za vas nesrečno iztekla?“

„Ne!“

„No, kaj vam je potem? Prečitajte to krasno razsodbo. Poglejte kakšno vsoto bo morala Vrhcab plačati.“

„Zdaj je že prepozno,“ je jecljal Prochazka.

„Prepozno? Zakaj?“ je vprašal odvetnik začudeno.

„Ker sva že napol poročena.“

„Vi in — ona Vrhcab?“

„Včeraj so naju prvič oklicali!“

„Je-li to mogoče?“ Vi — vi boste — pa povejte vendar za božjo voljo, kako se je to zgodilo!“

„Ta nenavadna povest se je začela pri okrajnem sodišču. Ko so naju v pisarno poklicali, je sedel sodnik pri mizi, s hrptom proti nama obrnjen, in pisal. Pri drugi mizi je sedel pisar s peresom v roki in popravljaj pred njim ležeča pisma. Nekaj časa sva molče čakala. Potem pa je Vrhcab začela. Hvala Bogu, jaz znam tudi govoriti. V celem svojem življenju ni toliko resnic slišala, kakor sem ji jih jaz povedal. Povedal sem ji vse grehe in ji vsako razžalitev dvojno vrnil. Ona je divjala, jokala, od jeze z nogo cepetala — kratko delala sva tak hrušč, da so pristavi duri odpirali in pisar boječe sodnika pogledal. Šele, ko sem si jaz svoje srce izpraznil in je Vrhcab od samega kričanja hripava postala, se je obrnil k nama: „No, sta

si že vse povedala?“ je vprašal. „Jaz mislim, da je zdaj najboljše, da si roke podasta in gresta domu. In najboljše bi bilo, da živita v slogi in nas s takimi stvarmi v miru pustite. Z vednim prepiranjem ne bosta posebno svoji časti in svojemu premoženju koristila.“

„Taki so ti stari gospodje“, je rekel odvetnik. Najrajši zamenjajo svoj sodnijski stol s prižnico. No in kako je stvar izšla?“

„Kaj naj bi bil storil?“ je rekel Prochazka. „Gospod sodnik je nama tako na srce govoril, da sva si podala nazadnje roki.“

„Tako! To ste nekaj lepega storili!“ je rekel odvetnik in stopal trdo po sobi gor in dol. „Tako se ravnate torej po mojih svetih! Zakaj jih potem hočete? Zakaj se tožarite? — Znabiti je vaju že poročil?“

„Da, napol. Ko sva si podala roki, je omenil smehljaje se, da bi si jih še kje drugje podala in s tem bi spravila na mah vse plotove in mejnike s sveta. Potem sva se odpeljala domov, vsak po svoji poti. V nedeljo sem pa bil pri maši in gospod kaplan je pridigoval tako lepo o ljubezni do bližnjega, da se mi je srce odprlo. In ko sem šel po polju domov in sem videl božji blagoslov na valovečem se polju, mi je prišel nehote sodnikov svet na misel. Čimdalje sem šel, tembolj sem čutil, da bi spravila poroka



PD-Zupan



stvo, zgubi pravico do rente. Le vsled posebnega sklepa za posamezne nemške zvezane države obstoječega sveta (Bundesrath) se zamore ustanoviti izjema glede nekaterih inozemskih držav ter razveljaviti ta pogoj za vživanje rente.

Tak sklep je bil res storjen prvotno le glede nekaterih obmejnih okrajev naše države, v katerih prebivajo le Nemci. Pozneje se je ta sklep razširil na celo Avstrijo in Ogrsko ter Italijo.

Vkljub temu sklepu pa naši rojaki dejansko ne uživajo enakih pravic z nemškimi državljani.

Že v premogokopih so pri odkazanem delu slovanski delavci, posebno poljski, nazaj postavljeni. Če pa zadane premogarja kaka nezgoda, potem se razlika še bolj pozna. Dočim je nemški premogar deležen vseh v zakonu zajamčenih dobrot v obilni meri, odščipljejo slovenskemu premogarju v zakonu obljubljenе pravice, kjer le morejo. Uboga para si ne ve pomagati, — nemški jezik lomi za silo, pa pravih potov ne najde, po katerih bi si mogel izbojevati svoje pravice. Nemški delavci pa že toliko skupaj drže, da molče vživajo njim podeljene prednostne pravice pred svojimi slovanskimi tovariši.

Ponesrečene premogarje, ki so po starejših zakonih utemeljene rente vživali in jih mesečno dobivali, dokler so živeli na Pruskem, so poslali nazaj v domovino z ustnimi in pismenimi obljubami, pošiljati rente tudi za njimi v inozemstvo. Ko so pa prišli domov, so jim izplačali še par obrokov, potem pa rento skratka ustavili. Ne kateri so po občinskem uradu parkrat pisali nazaj zavoljo rente, potem se pa po brezuspešnem reklamiranju vdali v usodo. Drugi zopet so se podali nazaj in životarijo na Nemškem s prisojeno rento, ki pa za tamošnjo draginjo ne zadostuje, da bi ž njo preživeli sebe. Le malokdo je nastopil pravo pot.

Tako se je n. pr. zgodilo pohabljenemu premogarju Janezu Kupec v Rečici okraj Laško V premogokopni jami „Moser Fritz“ se je v svoji starosti 32 let dne 20. oktobra 1899 pone srečil, da je pohabljenec za delo nesposoben. Prisdila se mu je 66% renta, in ko se je podal v domovino, kjer ima ženo in otroke, so mu rento kmalo ustavili. Pritoževal se je zoper ustavljenje brezuspešno. Rok za tožbo pa je zamudil. Po poldrugoletnem prizadevanju njegovega zastopnika, dr. Josipa Kolšek v Laškem, pa se je vendarle posrečilo, vkljub pravomočni razsoji spraviti zadevo zopet na pravilno pot in najvišja inštanca v Berlinu je prisodila pred kakim mesecem Kupecu za nazaj okoli 800 kron in za naprej po 58 kron na mesec od 10. svečana 1902 naprej!

Enako se je zgodilo drugemu premogarju, Jožefu Tavorniku iz Št. Lenarta okraj Laško, ki se je ponesrečil 18. svečana 1899 v jami „Con solidation“ ter vsled nezgode zgubil skoraj oči, samo toliko, da vidi počasi hoditi s pomočjo palice. Njemu so prisodili 100% rente. Domov prišedšemu so jo ustavili popolnoma kakor drugim.

Vrhocab te večne tožbe s sveta. Našel sem tudi, da ni ravno grda, da se razume na gospodinjsvo in da se najini gospodarstvu dotikati. V teh mislih sem prišel do njene gostilne. Tam sem obstal in nehote opazoval prijazno poslopje, vrt in dvor, in žalost me je obšla. Ko je še žena živela, je bilo pri meni ravno tako. Tedaj sem zagledal ravno pred seboj Barbaro, ki je rože zalivala. Nehote sem prijel za kapo in ona mi je precej prijazno zaklicala: „Dober dan, sosed! Ali ne pridete na kupico piva?“ In tedaj sem stopil v gostilno — in — in —

„No, in zakaj ste prišli k meni? Naj vam naredim li pogodbo?“

„Za to prideva čez nekaj dni oba. Pa nekaj drugega mi leži na srcu.“

„Govorite!“

„Zaradi nekaterih stvari sva se že skupno posvetovala. Moje izvoljenke posestvo meji na drugi strani na posestvo kočarja Mareša. Ta človek dela preko njenega polja stezo —“

Obraz odvetnikov je žarel od veselja.

„Počasi gospod boter. Zapisali bodemo vse po vrsti. Tako! Tukaj je torej stala jablan in tukaj — — — itd.“

Podal se je torej čez nemško mejo v Pasovo, da zadostuje zahtevku prebivati v nemški državi. Njegova pravica do rente je zopet oživela, pa poslali so mu tamošnjega zdravnika, ki je preiskal oči in našel, da se je vid zboljšal za 20%. Da človek z 20% vidom normalne vidne moči ni v stanu opravljati 20% navadnega dela ali si zaslužiti 20% navadnega zaslužka, mora biti vsakomur jasno. Človek z 20 odstotno vidno sposobnostjo mora biti vesel, da se zamore sam kreniti in brez voditelja hoditi. Nemške oblasti pa so navedenemu premogarju odščipnile 20% prisojene rente, češ, da je že postal za 20% za delo in zaslužek sposoben.

J. T. je zamudil obrok za tožbo in pruske oblasti se branijo, kakor v prvem slučaju, z nova dopustiti pravdni pot, dočim mu sedaj zopet domu prišedšemu vsaj redno pošiljajo 80% rento. Zavoljo ostalih 20% pa postopek še ni končan.

Enakih slučajev je dosti. Prizadeti premogarji bi se naj opozorili, da naj nikakor molče ne prenašajo takega kršenja svojih po nemških zakonih zagotovljenih pravic, marveč nastopijo pravno pot do zadnje inštanca.

Končno mora naša vlada podpirati diplomatičnim potom stremenje prizadetih premogarjev zavoljo odpravljenja takega kršenja njim po zakonu zagotovljenih pravic, ako se slučajni množijo, v katerih se dotičnikom te pravice ne priznajo od dotičnih nemških oblasti.

## Celjske in štajarske novice.

(„Divji lovec“.) Čutimo se primorane o ti igri izpregovoriti še nekaj besed. Omeniti namreč moramo, da smo se bali, da bi ta igra ne dosegla onega uspeha, kakor ga je v resnici. Čitali smo v časopisih, da ta igra ni na vseh odrih dobro uspela in očitalo se ji je marsikaj. Ravno zato je pa bilo naše zadoščenje tem večje, ko smo slišali iz ust našega občinstva soglasno sodbo, da se je dobro, da se je izvrstno igralo. Čutimo se dolžne našim igralcem izreči ne le priznanje, ampak zlasti tudi zahvalo za njih nemale napore. Vsakdo občuti, da naše prireditve niso samo namenjene za kratkočasenje; višina, na kateri stoji naša narodna drama in zanimanje občinstva za naše dramatične uprizoritve, je obenem nekako merilo za presojevanje v našem narodnem napredku. Tega naj so si vsi, ki sodelujejo, svesti, tega naj si je svesto tudi naše občinstvo. O posameznih ulogah se je kratko izrazil naš kritik že zadnjič. Mi poudarjamo danes, kar smo opazili s posebno zadovoljnostjo, namreč to, da se je te predstave udeležilo ogromno število občinstva zlasti iz celjskega. Ni bilo treba nič posebne reklame in kakor nehote in iz potrebe šlo si je občinstvo ogledat novo prireditev. To je veselo znamenje, to je znamenje, da res napredujemo in da ne bode več treba umetno bobnati občinstva k vsaki prireditvi, ampak samo da se ima dovolj zaupanja in da mu je umetniški užitek že nekaka potreba. Naš neumorni režiser g. Rafko Salmič nam je obljubil, da nam čez kratko dobo s svojimi sotrudniki spet ponudi priliko, da se zberemo v „Narodnem domu“. Takrat pa spet na svidenje!

(„Celjski Sokol“.) Jutri, v soboto zvečer, ima v „Narodnem domu“ „Celjski Sokol“ svoj družabni večer. Za dobro voljo bodo skrbeli tamburaši. O sokolski ideji bode predaval brat Smrtnik. Prijatelji sokolstva so kot gostje dobro došli.

(„Domovina“ in celjski nemški.) Že zadnjič smo pisali, da je naš list prišel pri celjskih kazinovcih in drugih, ki imajo slabo vest, ob milost in da zabavljajo zoper „Domovino“ noč in dan, kakor je sploh mogoče le pri neolikanih cepcih. Vkljub temu pa prinašajo v svojem nemškem lističu, ki se prav nič ne odlikuje z izvirnimi mislimi, kar po vrsti naše članke v nemškem jeziku s kakim neslanim priveskom. Zato pa pametnejši Celjani — in sicer menimo tu Nemce — pravijo, da jim pravzaprav ni treba več čitati celjskega nemškega lističa, ki je v zadnjem času postal nekaka slabejša nemška izdaja slovenske „Domovine“. Slovenski pa tako vsak Celjan razume in sicer celo „novoslovenski“ jezik „Domovine“. Toda vse to ni po volji pru-

skemu in luteranskemu krilu celjskega nemštva. Ti se bojijo „Domovine“ kakor hudič križa in zato so naš list začeli imenovati „trepalena“. S tem so pa še le prav pokazali, kako se je bojijo, kajti hudomušneži so iztaknili tudi vzrok zakaj nemški sleparji „Domovino“ tako imenujejo. Imenujejo jo namreč zato „trepaleno“, ker pred njo trepetajo in ker jih navdaja strah in trepet, kadar njihove lumparije v „Domovini“ objavljamo. Mi se bomo pa vsled tega častnega priznanja prav pošteno potrudili, da bode naš list postal, kakor so s tem novoiznajdenim priimkom celjski Nemci dokazali, strah in trepet vseh sleparjev in nemčurjev.

(Celjsko državno pravdnništvo in „Domovina“.) Prinesli smo zadnji petek vprašanje naših poslancev na ministrskega predsednika ali je pri volji zaukazati c. kr. državnemu pravdništvu v Celju, da se vzdrži zaplemb, ki izvirajo iz strankarsko političnih nagibov. Körber še zmiraj ni odgovoril, dasiravno bi bilo zelo zanimivo izvedeti, kaj misli o početjih celjskega državnega pravdnništva. — Obenem naznanjamo, da smo dobili obvestilo, da sodišče ne bode nadaljevalo preiskave zoper naše uredništvo zaradi ščuvanja zoper nemško uradništvo po § 300 k. z., ker je obtožitelj — državni pravdnik — odstopil.

(Celjsko politično društvo „Naprej“.) Neimenovan narodnjak iz Kozjega je po gospodu revizorju Fran Joštu poslal političnemu društvu „Naprej“ za agitacijske namene 10 K, za kar se mu lepo zahvaljujemo. — Društvo pošilja na svoje stroške naš list za čas volitvene dobe v celjski slovenski okolici velikemu številu volilcev. — V kratkem se priredita v občini celjski okoli še dva zaupna shoda, potem pa velik javen shod, h kateremu bodo povabljeni vsi, s katerimi smo stopili v dotiko na dosedanjih zaupnih shodih. — Kmalu bodo v celjski okolici občinske volitve in bode treba v tem oziru še mnogo neumornega dela, da se nemčurjem za vselej prežene korajža, posegati tu v našo slovensko posest. V I. razredu voli 25, v II. razredu 102, v III. razredu pa okoli 800 volilcev. Slovenski možaki, držite se! Mislite na celjske mitnice, na cinkarno, na luteransko cerkev, na brv pri Grenadirju, na vprašanje slovenske ljudske šole, na celjsko slovensko gimnazijo!

(Učiteljske vesti.) Nadučiteljem je imenovan g. Štefan Piliš iz Liboj za šolo pri Sv. Štefanu pri Šmarju. Učitelji so imenovani: g. Avgust Canjko v Mariji Reki; g. Friderik Lidinegg v Pobršu, g. Franc Lebar v Hrastniku; g. Rudolf Vrabl na Vranskem. Učiteljicama ste imenovani gca. Marija Tajnik za Št. Peter v Sav. dolini in gca. Marija Valečak za Gotovlje.

(Celjski obrtniki.) Mnogo celjskih obrtnikov nam naznanja soglasje s prošnjo objavljeno v zadnji številki glede slovenske gimnazije. Nekateri so poslali že izjave na ministrskega predsednika, drugi jih še izročijo nam, da jih skupno pošljemo na Dunaj. Tako je prav! Proč od nemškega kazina in njega stranke!

(„Češki Sokol“ v Celju.) Prihodnjo spomlad se povabijo v Celje na izlet „Sokoli“ iz Češkega, Moravskega in Šlezije. Tokrat jih bo prišlo, čele mogoče, dva do tri tisoč. Če bode utegnil, privedel jih bode sam starosta češkega „Sokola“, dr. Podlipny. Spored tega velepomembnega izleta čeških bratov na celjska slovenska tla bomo v kratkem natančneje objavili. Za red bodo tokrat „Sokoli“ sami skrbeli, kajti prišlo jih bode toliko, da bi celjska policija ne mogla sama izpolniti svoje naloge.

(Celjski Nemci in pamet.) S pametjo se celjski Nemci mnogokrat skregajo. Prejšnji teden so se ustavili v Celju menda znanemu celjskemu Italijanu dr. Negriju na čast neki laški muzikanti. Priredili so komedijo v celjskem nemškem kazinu. Naznanila za svojo prireditev so pa dali tiskati v slovenski tiskarni Dragotina Hribarja, kajti izvedeli so, da se jim tam bolje ustreže nego v nemški tiskarni. In zdaj pomislite, kaj so celjski nemški tepci zategadel storili. Agitirali so, naj se uboge laške komedijante vkljub temu, da je celjski mestni svetovalec dr. Negri — saj ga še iz zadnje številke poznate — tudi italijanskega pokolenja, kaznuje za to, da so dali lepake za svojo komedijo tiskati v slovenski tiskarni. Kazinski nemški gostilničar je vsled



neumne nemške agitacije seveda tudi pisano gledal. Potrudil se je, da je za svoje nemške goste spet ujel kake komedijante, ko jih je pa imel naročene, začeli so nemški nehvaležni zoper te uboge komedijante in seveda tudi ob enem zoper kazinskega gostilničarja hujskati, samo za to, ker so dali lepake za komedijo nemškega kazina tiskati pri slovenskem tiskarju. Nam je seveda malo ležeče na gostilničarju v nemškem kazinu in tudi malo ležeče na laških muzikantih in komedijantih, zapisali smo pa to, da naši bralci spoznajo tudi s te strani celjske nemčurje. Tako velike doslednosti Slovencem sicer ni treba poznati, učijo se pa tudi Slovenci lahko, kako se poslužujejo celjski Nemci onega orožja s katerim bodo sami premagani, če hočemo.

(Nemška stavbena zadruga v Celju) Celjski Nemci nimajo med seboj mnogo prebrisanih glav. Kvečjemu so še iznajdljivi, če se gre za kako sleparstvo, kakor je zlasti dokazala zgodovina polpreteklega časa. V gospodarstveni politiki se prav nič ne ozirajo na resnične potrebe prebivalstva, ampak store vse, kakor jim veleva strankarska korist. Ravno iz tega vzroka so ustanovili svojo stavbno zadrugo brez vsakega ozira na želje mestnih hišnih posestnikov. Čapljajo s svojo stavbno zadrugo za Slovenci, ki imajo že par let svojo stavbno zadrugo „Lastni dom“. Toda če se stvar malo presodi, vidi se takoj velik razloček med učinki teh obeh zadrug in izprevidi se, da slovenski „Lastni dom“ dosega v narodnem oziru nekaj čisto nasprotnega nego nemška stavbena družba. Slovenci so ustanovili zadrugo „Lastni dom“ vsled nemške nestrpnosti. Ker je ta segala celo tako daleč, da se je odpevedalo z nemške strani slovenskemu obrtniku ali trgovcu ali celo zasebni stranki stanovanje, če ni z Nemci tulil, morali so misliti, kako bi si pomagali sami, — in ustanovila se je stavbena zadruga „Lastni dom“, ki je, kakor smo pred kratkim poročali, za Slovence postavila zlasti v največji bližini Celja, v Gaberju in na Bregu, celo vrsto čednih hišic, s katerimi so lastniki jako zadovoljni. Na tak način postajajo Slovenci od Nemcev neodvisni in se ne vsiljujejo v celjske nemške hiše, katere bodo vsled zmanjšane povpraševanja po stanovanjih sčasoma izgubile čimdalje bolj svojo vrednost, zlasti ker bodo Slovenci, če jim bo celjsko meščanstvo še nadalje ob vsaki priliki izkazovalo svojo neprijaznost, morali skrbeti, da bodo odvrnili prometne zveze od narodnih nasprotnikov v Slovencem ugodnejše tire. Ker se je pa slovenski „Lastni dom“ izkazal kot tako srečno podjetje, začeli so tudi celjski Nemci ubirati stopinje za Slovence in menijo, da bodo nemštvo okrepili, četudi oni začnejo staviti nove hiše. Zato so ustanovili pred kratkim nemško stavbno zadrugo. Kupili so za stavbišče devet oralov zemljišča na kraju ki je za stavbišča kar mogoče najmanj primeren, namreč takozvani „Burg Friedhof“, ki je najbolj izpostavljen znanim vsakoletnim povodnjim. In zdaj bodo zidali. Toda celjski nemški hišni posestniki so začeli hudo mrmrati, kajti samo njim bode nemška stavbna zadruga ogromno škodo napravila. Če bo namreč nova nemška stavbena zadruga res mnogo novih hiš postavila s podporami občinskega denarja, denarja davkoplačevalcev, tedaj bode število vseh hiš v Celju in okolici naglo naraščalo, kajti slovenski „Lastni dom“ bode seveda tudi nadaljeval svoje delo. Čim več bo pa hiš, tem manj se bodo ljudje trgali za dosedanjimi mestnimi hišami, katerih cena je vsled umetne hišne špekulacije nemških kreditnih zavodov ravno v zadnjem času visoko narasla. Vsled tega bodo celjske mestne hiše izgubivale na svoji dosedanji umetni zvišani ceni tembolj, čim več bode storil slovenski „Lastni dom“ in nemška stavbena zadruga. Promet se bo pa naravnim putem tudi oddaljeval od središča mesta v mestno okolico, ki je in bo ostala, če narava ne bi slučajno postala sama sebi nezvesta, v slovenskih rokah. Kakor je iz vsega tega razvidno, so se nemški politiki s svojo strankarsko kratkovidnostjo tokrat zaleteli na pota, ki bodo v škodo njih lastnim strankarskim privržencem. Nam je to seveda lahko čisto prav, kajti mi ni mamno vzrokov beliti si glave za celjsko nemško meščanstvo, ki je Slovencem v zadnjih desetih letih izkazalo toliko nehvaležnosti in krivičnosti.

Pišemo pa o vsem tem zategadel, da celjski nemški hišni posestniki, če imajo zmisel še za kaj drugega nego za nemški nacionalizem, imajo priliko razmišljovati, v kako škodo in pogubo jih spravlja slepa pokorščina nasproti nemškimi političnim špekulantom in sovraštvo nasproti Slovencem. Mi prepuščamo trhlo celjsko nemško zidovje z pravno propalim celjskim nemštvom vred njega zasluženi usodi.

(Celjski slavni možje.) Celjski kazino hoče na vsak način obrniti vso pozornost celjskega občinstva nase. Prireja plese, katerih se nihče ne udeleži, predavanja, ki jih nihče ne razume in poskrbi za eventualne nesreče že naprej z rešilnim vozom, 24. t. m. bo zopet priredil predavanje, in sicer bo predaval ravnatelj ptujske gimnazije o „celjskih slavni možeh“. Celjski duševni reveži so menda zato poslali po tega gospoda, ker so sami preplitvih možgan, da bi našli kakega slavnega moža iz onih časov, ko se še v Celju niso šopirili prusaški podrepniki, ali pa ne vedo, katerega bi izmed sebe proglasili za najslavnejšega. Ker se ne marajo drug drugemu zameriti, pa prepuste ta posel drugemu, ki se jim bo najbrž tako zameril, da ga ne bo več v Celje predavat. Gosp. ptujskemu ravnatelju bi svetovali, da naj pusti prošlost pri miru in začne v predavanjih n. pr. z blagoslovljenjem „Narodnega doma“, ali pa s češkim obiskom, ker bo tako veliko lažje dobil predmet za predavanje, kakor pa v davni davni. Za ta slučaj mu prav radi postrežemo s kolikor mogoče natančnimi informacijami glede galerije celjskih slavni mož.

(Zakon o obligatorični reviziji posojilnic itd.) Marsikateremu izmed častitih naših čitateljev gotovo še ni znano, da se je pred nekaterimi dnevi sprejela v državnem zboru postava, ki obsega precej stroga določila glede revizije pridobitnih in gospodarskih zadrug. O tem za konu bodemo ob priliki itak še obširneje govorili, ker bodo istemu podvržene vse naše posojilnice. Za danes naznanjamo le, da bodo one posojilnice, ki so član „Zveze slovenskih posojilnic v Celju“ državnega nadzorstva oproščene, ker je „Zveza slov. posojilnic“ deloma že sedaj tako uravnana, da bode dobila ono dovoljenje za pregledovanje njenih članic naravnost od ministrstva ter bode revizije tudi nadalje še izvrševal za „Zvezine“ članice dosedanji njen nadzornik gospod Franjo Jošt. Imenovani gospod, ki se tudi že sedaj skoro šest let trudi, da spravi vse naše zadružne denarne zavode v pravi tir in red, se bode od c. kr. ministrstva zaprisegel in kot „Zvezni“ revizor potrdil. V interesu vseh onih denarnih zavodov je torej, ki žele postati član „Zveze slovenskih posojilnic v Celju“, da svoj pristop v najkrajšem času prijavijo.

(Pozor) Nekdo lahko odda lanski letnik „Mira“, „Našega Doma“, Slovenskega Gospodarja“ in „Domovine“. Društvo ozir. posamezne osebe, ki si želijo eden teh letnikov, naj se pismeno oglase pri upravnistvu „Domovine“.

(Slovenska obrtna šola v Celju ali v celjski okolici) Slovenski obrtnik nam piše: Obrtna šola bi bila najbolj potrebna, ker je ravno obrtna šola podlaga za povzdigo obrti in industrije. Danes ne zadostuje, da se rokodelc samo pri „mojstru“ dela navadi, treba je višje izobrazbe namreč risanja, višjega izobraženja v računstvu, knjigovodstvu itd. Šele s tako višjo izobrazbo bodo mogli naši mladeniči postati večji podjetniki in bodo mogli pošiljati svoje blago tudi izven doma in začeti s tujim podjetnikom tekmovali. Brez take izobrazbe si povzdige naše obrti in industrije ne moremo misliti. Mi pošiljamo naše sinove v vse nemške rudokope in tovarne. Tam se nam pa ponemčijo in naš narod nima od njih nič. Ni-li naša dolžnost, zato skrbeti, da si naše ljudstvo doma obdržimo in zanje doma skrbimo? To je pa le mogoče s povzdigo slovenske obrti in industrije in k vsemu temu je treba strokovne izobrazbe, treba nam je obrtne šole. Taka šola bi pa mogla biti le v kakem večjem mestu na Spodnjem Štajarskem in po naših mislih najboljše v Celju — ali tudi v celjski okolici blizu mesta, kajti v kakem trgu ne bo tak zavod nikdar cvetel in to že zategadel ne, ker je tam premalo obrtnikov. Morali bi se namreč obenem vpeljati tudi večerni tečajji za obrtne

pomočnike, kakor je to pri drugih obrtnih šolah. Če drugi narodi kaj dosežejo, bi vendar moralo biti mogoče, nam vsaj ta zavod od vlade izposlovati. Mislim, da je treba samo resne volje. Kaj nam pomaga, če naši poslanci še tako pridno referate sprejemajo in še tako izvrstno izvršujejo, za kar jim seveda vsa čast! — Kaj nam to pomaga, če smo pa mi vedno tam, kakor od nekdaj, in nam še ene najpotrebnejših šol ne pridobijo! Mislim, da je zadnji čas, da se odločijo naši poslanci zato. Menda je to vendar zahteva, ki nima z nikako politiko kaj opraviti in je samo človekoljubnega pomena in bi torej tudi vlada ne imela vzroka, se ti zadevi ustavljati. Ali se bodo slovenski poslanci domislili takega predloga ob proračunski debati?!

(V zadoščenje) Ker smo nedavno poročali, da so Angelo Smrečnik, rojeno v Braslovčah na Štajarskem, zaprli zaradi tatvine izvršene v Celju ter raznih, v Ljubljani izvršenih sleparij, dolžnost nam je naznaniti, da gospodična Angela Smrečnik iz Braslovč na Štajarskem, katero smo imenovali v našem listu, ni identična in tudi v nikakem sorodstvu s policijsko zasledovano sleparico Angelo Smrečnik, rojeno v Sv. Križu občina Brdovec na Hrvatskem. Tudi sumničenje glede v Celju izvršene tatvine se je izkazalo kot popolnoma neopravičeno in neosnovano. — Vsi, ki so obdolžitev nesrečne Angele Smrečnik zasledovali, so izprevideli, kako lahkomišno se jo je obdolžilo. Človek, ki jo je ovadil iz gotovih vzrokov, katerih tu niti imenovati ne moremo, zaslužil bi pač sam, da se mu trikratno plača, kar se je predrznil tu storiti. Mi obžalujemo ubogo Angelo Smrečnik. Kdo ji bode povrnil škodo, katero je trpela vsled brezvestnosti človeka, ki jo je tako lahkomišno ovadil. Da bode naše občinstvo vedelo, kdo je to, naznanjamo brez vsega usmiljenja njegovo ime javnosti, imenuje se Fric Malenschegg, mož enake kakovosti kakor marsikateri celjski „Nemec“.

(Naproseni izjavljamo), da ni z ženitno ponudbo v prejšnji številki g. Albin Mikuš iz Žalca v nikaki zvezi.

(Sklepi zaupnega shoda dne 15. sušca 1093 na Košnici pri Celju) Mi slovenski volilci okolice celjske najodločnejše zahtevamo, da se nemudoma ustanovi za našo občino našim potrebam primerna ljudska šola skupno za dečke in deklice na že davno kupljenem stavišču v mestu Celju. Izražamo kot davkoplačevalci svojo največjo nevoljo, da vlada odpadnikom našega nareda na ljubo dela ovire slovenski ljudski šoli za okolico celjsko. Zavezuje se soglasno, da bomo izvajali vse po zakonih pripuščene posledice, ako bodo naši otroci po krivdi celjskih Nemcev, brez potrebnega šolskega pouka. Nadalje odločno zahtevamo, da gimnazija za slovenske dijake ostane v mestu Celju, ker bi bila največja krivica za ves slovenski narod vsled neopravičene in šegave zahteve peščice celjskih Nemcev, prestaviti slovensko gimnazijo v kraj, ki bi bil za tako šolo neprimeren. Ker vidimo, da je celjsko mesto krivično odreklo prispevek za savinjsko brv na Bregu, akoravno lahko s svojim denarjem podpira društva, ki imajo namen Slovence z njih zemlje spoditi, zato odločno zahtevamo, da se odpravijo celjske mitnice, s katerimi se slovenskemu kmetkemu ljudstvu nalaga tako krivičen in današnjim razmeram neprimeren davek. Še z večjo nevoljo smo izvedeli, da celjski Nemci, ki od nas slovenskih kmetov živijo, hočejo od celjske okolice odtrgati ona zemljišča in tovarne, ki k našim občinskim potrebam denarno največ pripomagajo in sklenemo enoglasno, da se bomo možato uprli zoper to veliko krivico in zvijačo. Zgražamo se, da se predrznejo spodnještajarski Nemci v zadnjem času očitati vsako hudodelstvo, ki se med slovenskim kmetkemu ljudstvom zgodi, vsemu slovenskemu narodu in da naše kmetkemu ljudstvu primerjajo z divjaki in ljudožrci. Iz tega sprevidimo, da naši nemški nasprotniki ne sramotijo samo slovenskih voditeljev ali takozvanih prvakov, ampak ves naš slovenski narod. Zato kličemo vse naše rojake, da se z združenimi močmi postavimo na lastne noge v političnem in še prav posebno v gospodarstvenem oziru.



(Še nekatere volitvene zanimivosti iz Vojnika.) 11. Zanimivost. V Vojniku voli z Nemci tudi neki mesar Permoser. (Za tega pa nemški pruski fond samo zato plačuje obrtni davek, da ima „pravico“ voliti. Zaklal pa že več let ni kot tak ne ene živalice, razun kako bolho, če jo je vjel. Mesarske obrti sploh ne izvršuje. Ko je zadnjič prišel davčni sluga tirjat davka, zavrnil ga je Permoser, naj gre k nemškemu podžupanu Zottlu, da bode ta plačal. Preiščite tudi ta slučaj, gospod državni pravdnik. 12. Zanimivost. Vojniška poštna upraviteljica ima tudi volilno pravico s tremi vinarji davka. Ko jo je prišel davčni sluga tirjat, poslala ga je k podžupanu Zottlu, naj on plača. Tudi za Vas gospod državni pravdnik! 13. Zanimivost. Vojniški kmetje so sklenili osnovati tesno organizacijo za osamosvojitve od vojniških nemčurških obrtnikov. Pritožili se bodo v Gradec zoper znanega oskrbnika deželne hiralnice Temerla, ki se je predrznil napovedati bojkot gosp. J. Vrečerju zaradi tega, ker je slednji, ki plačuje nad 200 K direktnega davka, šel s Slovenci volit. V Vojniku bodo pa nemčurjem vsled tega plačevali enako z enakim. Če pa ima kdo izmed naših zastopnikov na zgoraj sploh še kaj vpliva, naj se potruži, da se tega človeka za to samovoljno početje takoj kaznuje in odstrani iz Vojnika. To bi bilo lepo, da bi s slovenskim denarjem vzdrževani deželni zavodi smeli napovedovati boj poštenemu slovenskemu možu, če se posluži svoje državljanske pravice. 14. Zanimivost. Vojniški „nemški“ občinski zastop si je baje že izvolil že celo župana. Pa tudi ta izvolitev je nezakonita, kajti ta možic, imenuje se Stallner, ne stanuje v občini, v kateri naj bi bil župan. 15. Zanimivost. Vojniški slovenski kmetje še nikdar niso bili tako samozavestni, kakor zadnje dni, ko so spoznali ves smrad vojniške nemške gnjilobe. Vsakdo se roga vojniškim sleparjem. V nedeljo se poda par vojniških Slovencev s koši in vrečami k gori omenjenemu „mesarju“ Permoserju in bodo zahtevali, da jim proda kaj mesa, če je res mesar, ker je kot mesar smel za Nemce voliti. Če ne, bilo bi pa dobro, pobasati ga v vrečo in poslati v Celje v preiskavo k državnemu pravdniku.

(Hranilnica in posojilnica v Kozjem) je začela poslovati minoli ponedeljek, dne 18. t. m. Prvi uradni dan je pristopilo lepo število za družnikov ter se je položil, ako Bog da, trden temelj temu prepotrebemu denarnemu zavodu, ki je v rokah spretnih in vnetih kozjanskih rodoljubov iz vrst inteligence. Bog daj obilo uspeha.

(Novoustanovljena hranilnica in posojilnica v Rogatcu) prične svoje delovanje prihodnji ponedeljek, dne 23. t. m. Ta denarni zavod, ki je največjega pomena za to zagrizeno gnjezdo na štajarsko-hrvatski meji, bode imel svoje uradne prostore na najlepšem prostoru trga Rogatca v hiši g. Ig. Mikuša poleg trgovine g. Jos. Berlisgo, ki je zavodu tudi načelnik. Pridite torej združniki, pridite vlagatelji, pridite pa tudi prošnjiki za posojila prihodnji ponedeljek v velikem številu v rogaško hranilnico in posojilnico in prisopite v vrste njenih podpirateljev. Zavodu je osigurana najlepša bodočnost in bode isti navzlic vsem oviram čvrsto napredoval — in četudi istemu gospodje z višine ne bodo dali svojega blagoslova. Mi mu želimo iz dna srca najlepših uspehov!

(Maribor.) „Odbor slovanske čitalnice v Mariboru“ prične s poljudnimi predavanji v soboto, 21. t. m. Dosedaj so se prijavila ta-le: 1. „O Pompejih“, predava g. profesor F. Jerovšek (21. t. m.) 2. „O navedenih električnih tokih in o njihovi uporabi pri rentgenjenju“, prof. dr. Poljanec (28. t. m.) 3. „Borba za ostanek v prirodi“, predava g. ravnatelj H. Schreiner (4. aprila.) — Predavanja se vrše z demonstracijami s skioptikom in s fizikalnimi poskusi. Opozarjamo na te večere posebno bližnjo okolico in cenjeno učitelstvo; ker bo predavanje jako zanimivo in po učljivo, vstopnina pa prosta, nadejati se je mnogobrojne udeležbe. Začetek vsikdar ob pol 8. uri zvečer v „Narodnem domu“ (II. nadstr.)

(Roparski morilec Weidinger) je bil v soboto pred Mariborskimi porotniki obsojen na smrt na vešalih. Svoje hudodelstvo je priznal in je povedal, da je dalj časa že nameraval oropati starega Hvaliča. Ker pa hči Roza ni šla od

doma, jo je napadel in zadavil in potem oropal starega očeta.

(Izpred mariborskega porotnega sodišča.) Franc Golob iz Budinc je bil radi uboja obsojen na štiri leta težke ječe. — Jera Bučnik in njena hči Elizabeta Tomažič ste bili obsojeni radi poskušenege zavratnega umora. Mati je hotela prerezati možu svoje hčere vrat, da bi se le-ta mogla poročiti s svojim sedemnajstletnim ljubimcem Petrom Vrhnjakom, ki je bil soobtožen pa oproščen. Mati je dobila sedem let, hči pa 18 mesecev težke ječe. — Martin Dokl iz Očeslavcev je bil obsojen na tri leta ječe, ki je odsekal s koso Antonu Jurjevcu roko.

(Nadzornikov zet nadzornik Dreflak Prijatelj našega lista nam piše iz Maribora. Ko sem čital vaš članek o Dreflaku, zakrvavelo mi je moje narodno srce. S tužnim očesom pogledal sem na sliko, — katero čuvam kakor biser — in katera mi predočuje prisego narodne zvestobe tajnega društva iz dijaških let. Danes me pa ta slika nič več ne veseli. Oskrunil jo je iznevernik Dreflak, ki stoji na ti sliki prav v ospredju. Dragi tovariši! Pahnimo ga iz svoje sredine, in sicer v tisti zamazani kot, kamur spadajo edino le nemčurji. Dajmo mu na pot samo to, kar pristojna izdajalcu. Iskreno pa obžalujem narodno učitelstvo ptujskega okraja, ki ima takšnega nadzornika. Je pač hvaležen zet bivšega nadzornika Ranerja, kateri je žel od svojega učitelstva samo to zahvalo: „Hvala Bogu, da smo se vendar enkrat rešili tega tirana in nemčurja“. Takšno zahvalo pa dobi tudi njegov zet kot dedščino.

(„Murski Sokol“) Za novo sokolsko društvo, ki se ustanovi v Ljutomeru, vlada daleč na okrog veliko zanimanje. Nemčurje kar zona obhaja, če pomislijo, kako bodo v par tednih po nemčurškem Ljutomeru ponosno korakali krepki slovenski „Sokoli“. Od več strani so se narodnjaki spomnili „Murskega Sokola“ in mu priposlali lepe denarne prispevke, da si lahko naroči potrebno telovadno orodje. Na drugem mestu objavljamo imena onih, ki so v tem oziru pozdravili sokolsko idejo v ljutomerskih goricah. „Sokoli“ pa naj vzbudijo v ljutomerskem okraju spet ono živo narodno zavest, kakršna je bila tam nekdanj doma. Nemčur se ne sme šopiriti na slovenski zemlji. Prepoditi ga mora čili krepki „Sokol“. Zato srčno želimo, da vsi, ki morejo, pripomorejo kaj k ustanovitvi „Murskega Sokola“, ki naj vzbudi slovenstvo ljutomerskega okraja h krepkemu novemu življenju!

(„Murskemu Sokolu“ so darovali) gg.: dr. Grossmann v Ljutomeru 20 K, Vrhnjak od Sv. Miklavža 2 K, dr. Juro Hrašovec iz Celja 20 K, Kaplan Trstenjak v Kamnici pri Mariboru 2 K, Puconja iz Cvena 2 K, Župnik Bohanec iz Svetinj 10 K, Lončarec iz Ptuja 10 K, Koser v Juršincih 2 K, Klajnsček iz Hajdine 2 K, Grahar iz Hajdine 1 K, Robek iz Žalca 4 K, Neimеноvan Nemeč kot odgovor na članek v „Tagespošti“ zoper „Murskega Sokola“ 10 K, profesor dr. Murko iz Gradca 5 K, Ljutomerski Šnip — šnap 6 K 32 vin., Župnik Slavič od Sv. Antona v Pohorju 16 K, Čitalnica v Ljutomeru 50 K, dr. Tiplič od Sv. Lenarta v Slov. gor. poslal 38 K, kateri so prispevali: Dekan Josip Juršič pri Sv. Lenartu 10 K, dr. Črmljenski 5 K, dr. Leščnik, odvetnik 5 K, dr. Fr. Tiplič, zdravnik 5 K, Ivan Pajtler, župnik pri Sv. Rupertu 2 K, Andrej Keček, kaplan pri Sv. Rupertu 2 K, Max Ocvirk, kaplan pri Sv. Lenartu 2 K, Kozoderc Janez, kaplan pri Sv. Urbanu 2 K, Karol Negovetič, kanlist pri Sv. Lenartu 2 K, Jože Ilešič, župnik pri Sv. Bolfenku 1 K, Fran Krajnc, c. kr. kontrolor pri Sv. Lenartu 1 K, Rojs, kmet pri Sv. Urbanu v Slov. gor. 1 K; dr. Dečko v Celju 10 K, dr. Pečko v Ljubljani 5 K, dr. Rosina in dr. Grossmann iz pravde Bohinec contra Zoffal plačane odvetniške stroške 20 K, Joško Rajh nabral pri Seršenu 20 K, Slav. okrajni zastop v Ljutomeru 200 K. Skupaj 456 kron 32 vin. Vsem „Murskemu Sokolu“ naklonjenim rodoljubom krepak „Na zdar!“

(Predrznost nemškutarških agentov.) Po naših slovenskih krajih se klata neko človeče, ki slihi na ime Grilwitzer, ki ponuja našim trgovcem blago tvrdke Ertl v Gradcu. To človeče je minoli teden grdo razžalilo v Gornji

Radgoni dva šetajoca se odlična Slovenca, ki sta govorila slovensko, katerih eden je bil slučajno po opravkih v Gornji Radgoni, izzivajoč: „Windisches Gesindel“. Naznanjamo samo, da razžaljena gospoda še nista govorila zadnje besede. Ob enem pa pri tej priliki opozarjamo naše trgovce, naj si ime tega Grilwitzerja in tudi njegovo tvrdko dobro zapomnijo ter pokažejo vrata takim predrznim barabam, ki iščejo kruha na naših slovenskih tleh, zraven pa na najnečlovečnejši način žalijo naše slovensko čutstvo ter zaničujejo našo slovensko govorico. Kdor išče pri nas kruha, tisti se bode moral navaditi, četudi težko, da bodo prenašala njegova kosmata ušesa našo domačo govorico ter da bode rešpektiral našo slovensko posest. Sicer pa bodemo začeli tudi v tem oziru postopati povsod z vso strogostjo in bodemo izvajali tudi potrebne posledice. Sploh pa bodemo o tem govorili še obširneje.

## Snaženje sadnega drevja.

Med opravki, katerih treba pozimi, ali bolje rečeno proti spomladi, v sadovnjakih, je v prvi vrsti snaženje drevja. Drevje se znaži na ta način, da se mu postruže stara, robata skorja, du se mu odrežejo nepotrebne veje, ali pa prikrajšajo. Najprej gremo k točki, kako in zakaj se snaži drevje.

Sadno drevje, posebno ono, ki je že v polni moči in rasti, ima mnogo takorekoč nepotrebnih vej in izrastkov, ki so nastale radi obilne hrane, katero je drevo dobivalo. Ako bi pustili vse to rasti, nastalo bi pravo grmovje, ki bi ne rodilo nikdar sadu, ali pa v zelo majhni množini. Svetloba, zrak in toplota, ti najvažnejši činitelji za rast rastlin in sploh vsega, nimajo pristopa in tako zaostaja vsa rast. Da se pride temu v okom, in za to je sedaj najpripravniji čas, ko še drevo ni v soku, odžagamo in iztrebimo vse nepotrebne izrastke in veje. Raditega se morajo odstraniti vse suhe veje, potem one, ki se križajo, drgnejo, ali katere rastejo na znotraj. Odstranimo vse tako vejevje zato, da mora svetloba, zrak in toplota enakomerno doseči vse dele in pretvarjati sok v potrebne snovi. Vsako spomladi osnaženo drevo poplačalo bo v jeseni trud sadjerejca z bogatim lepim in zdravim sadom. Vse rane, ki smo jih napravili z žaganjem, rezanjem ali kako drugače, se morajo gladko odrezati in potem z drevesnim voskom zamazati. Ker pa pride drevesni ali cepilni vosek predrago, akoravno je najboljši, je dobro mazati tudi s „terom“, samo pri tem se mora paziti, da ne pride preveč na skorjo, ki potem odstopi. Mazanje ran, se vrši zategadel, da ne začne les gnjiti in da ne postane drevo — otlo.

V slučajih, ki se tudi pogostoma prigodijo, da se namreč v starih drevesih tupatam najde otlina, moramo preprečiti nadaljno gnitje.

To storimo, ako osnažimo in vzamemo iz otlina vse, kar je notri, nato zamašimo z zemljo in na vrh pokrijemo s cementom, da ne more voda v votlino, kjer bi povzročala nadaljno gnitje. S tem delom rešimo navadno drevo, da še stoji in rodi dalj časa.

K snaženju drevja spada tudi struganje skorje. To se vrši zategadel — pa le bolj pri starih drevesih, kjer je skorja robata in stara, — da uničimo mah, ki je nastal na deblu. Ako se to zgodi tudi pri mladih drevesih, se mora tudi tam postrugati. Mah in lišaj škodujeta drevesu s tem, da držita mokroto in kakor znano, skrivaje se v mahu razni škodljivi mrčesi. Da odstranimo staro skornjo, ima ta pomen, da se drevo lažje razvija in da more zrak lažje k živi skorji. Delo se vrši tako-le: Pod drevo pregrnemo rjuho in potem vzamemo za to potrebno orodje, tako imenovano strugalo, ter na lahko, da ne ranimo žive kože postružemo mah, lišaj in staro mrtvo skorjo. Ker pa se v mahu in stari skorji skriva mnogo raznih škodljivih mrčesov, moramo vse lepo skupaj pograbititi, djati v posodo in potem sežgati. Tako gremo od drevesa do drevesa, dokler nismo gotovi.

Ivan Vuk.



## Druge slovenske novice.

(„Glasbena Matica“ v Ljubljani) priredi na aprila velik koncert. Izvajal se bo p. Imannov oratorij „Sv. Frančišek“, ki je poseben našemu cesarju. Ker pri oratoriju igrajo veliko vlogo, se priredi koncert, kakor se v ljubljanski stolni cerkvi.

(Koncert gospe Gorlenke-Doline) je došel nad 1000 K čistega dobička. Umetnica je prila „Glasbeni Matici“ 200 K in ljubljanskim zborom 200 K.

(Ljubljanska cenzura) nas spominja vedno na bolj in bolj blaženih časov, ko je svetoval našemu učencu, da naj poje, kako naj preganjajo ovcam garje in ušivim glavam. Dokaz: V novi Parmovi operi „Amakonke“ je cenzura prepovedala nastop ruske operice Katarine, cesarja Jožefa II. in kneza Poljske. Rabiti se smejo mesto imen le izrazi: Katarina, inozemski vladar in kancelar. Izrazi: Katarina in cesar sta prepovedana. Cenzura je tudi prepovedala, da so se ji predložile ruske pesmi, ki so bile pel zbor Nadine Slavjanske v Ljubljani. „Slov. Narod“ res dobro pristavlja, da se je Slavjanski kaj takega pripeti o edino le v Ljubljani in v Carigradu!

(Kaplan Mašek), ki ga je celovško sodišče obsodilo radi tatvine in poskušnega zavratnega umora ni priznal hudodelstva in je že nastopil kaznen. Prijavil je vzklic proti previsoko odmerjeni kazni. Zatrjuje, da je nedolžen, in da bodo pravega krivca že še dobili.

(Druga železniška zveza Dunaja s Trstom) se kolikor mogoče pospešuje. Pripravljala dela za progo med Podbrdom in Gorico so že dovršena, in delo se bo oddalo v najkrajšem času. Proga med Gorico in Trstom bo tudi gotova do leta 1905. Do tedaj bodo tudi dela v tržaškem pristanišču dovršena.

(Družba sv. Cirila in Metoda za Istro) deluje v resnici jako blagonosno za ubogo zatirano slovensko in hrvaško prebivalstvo. Družba vzdržuje deset ljudskih šol in otroški vrtec v Malem Lošinjju. Kako neznosne so razmere v Istri, spričuje ustanovitev ljudske šole v Vlakovem v labinski občini, ker imajo Italijani svojo šolo, katero seveda plačuje deželna, hrvaško prebivalstvo je pa dosedaj ni imelo. Dne 3. t. m. je družba otvorila v Vlakovem svojo šolo in obiskuje jo — čujte — sto inosemdeset hrvaških otrok, ki bi sicer bili brez šole. Res neizmerna dobrotja je za narod šolska družba, samo ako bi imela toliko sredstev, da bi mogla povsod pomagati. Pomagati bi pa morala na sramoto slavne vlade v več kot polovici istrskih občin.

## Društveno gibanje.

(Velenje.) Bralno društvo gornje šaleške doline priredi svoj redni občni zbor v sredo, dne 25. marca t. l., točno ob 5. uri popoldne v gostilni gospoda Vinko Ježovnika v Velenju. Po zborovanju bode tamburaški zbor igral. Kmetje, udeležite se v mnogobrojnem številu tega zborovanja!

(Radeški diletantje) prirede, kakor se čuje, na velikonočni ponedeljek „Desetega brata“. Zanimanje za ta veliki napredek radeških diletantov je vsestransko. Le pogum!

(Akad. teh. društvo „Triglav“ v Gradcu.) Na drugem izrednem občnem zboru „Akademične podružnice sv. Cirila in Metoda“ v Gradcu se je izvolil sledeči odbor: I. Predsednik: cand. jur. Ferdo Lašič. II. Tajnik: cand. phil. Janko Masten. III. Blagajnik: cand. jur. Štefan Rajh. IV. Odb. namestnik: cand. jur. Klemens Vobič.

(Slovensko društvo „Ilirija“ v Pragi) priredi dne 18. marca 1903 ob 8. uri zvečer drugi redni občni zbor v dvorani Chodežove restavracije s sledečim programom: 1. Čitanje zapisnika. 2. Odborovo poročilo. 3. Poročilo preglednikov. 4. Poročilo skupin. 5. Volitve: a) predsednika, b) štirih odbornikov, c) dveh preglednikov. 6. Proračun. 7. Predlogi. 8. Slučajnosti. Gostje dobro došli!

## Dopisi.

Iz Feldhova. (Vrednost knjige za umobolnega rekši blaznega.) Med mnogo šaro nahajamo v raznih hišah stare, že prečitane knjige,

časopise itd., ki leže dostikrat leta in leta v kateri izbi ali v podstrešju, ter se ne morejo kar meni nič tebi nič zavreči ali uničiti. Ako se naposled tudi prodajo, kar toliko pomeni, da se naravnost ne zavržejo, — je ta iztržek prav neznamen.

Koliko dobrega pa zamoreš s slučajnim darilom takih knjig doseči, naj pojasnijo sledeče vrstice.

Kakor znano, je ozdravljenje ali vsaj zboljšanje umobolnih, ki so vsled raznih udarcev ali vtisov duševno ponesrečili, le tedaj mogoče, ako dotični živi v miru in zadovoljnosti, ima dovolj zabave, — kar ga odvrne od lastnih in privede do drugih misli, posebno pa ga je treba braniti proti najhujemu sovragu teh nesrečnih bitij, namreč dolgočasnosti.

Nahajamo umobolne, ki nikakor niso besni, ampak tiho „tja v en dan čemerijo“, ker so ravno umobolni; oni niso za nikako delo ter se k temu tudi siliti ne smejo.

Take popolnoma nenevarne reve tedaj trpe največ; oni mislijo na odrešenje, na prostost, katera se jim še privoliti ne sme, mislijo na preteklost in njene žalostne posledice. Takim bolnikom je dolgost dneva čestokrat prava večnost, oni žalujejo, jočejo in obupavajo.

Daj takemu nesrečniku knjigo, ki je primerna njegovim omiki, s kako radostjo jo sprejme, s kako marljivostjo jo čita ter prečitano povest zopet pripoveduje; bodi-si pravljica ali pripovedka za manj omikanega kmeta, bodi-si obširen roman za omikano gospodično, kaka humoreska za bivšega uradnika, bodi-si povest, novela itd. za bivšega obrtnika, kajti vsi mogoči stanovi so zastopani — vsi pa se tudi veselijo ker se s tem odvrnejo od svojih bridko zlih misli ter prosijo zopet in vedno zopet za novo čtivo.

Žalibog je večina v tukajšnji blaznici (Feldhof) se nahajajočih umobolnih neimovita, ter si ne more knjig oskrbeti. Pri mnogoštevilnem stanju, nad 1300 umobolnih — med katerimi je nad 600 le slovenskega jezika zmožnih in brez vsakega premoženja, ki se tedaj na deželne stroške preskrbujejo — deželni zaklad ne more dovolj dostaviti.

Res je sicer, da šteje knjižnica tukajšnjega zavoda nad 3000 zvezkov, a to je primeroma pičlo število za 1300 oseb, med katerimi so mnogi že desetletja ali vsaj mnogo dolgih let zaprti.

Pisec tega misli prav dobro delo oživiti, ako se s temi vrsticami obrača do blagih src plemenitih človekoljubov.

Obrača se — do vseh, ki tukaj lahko brez imena vrednih denarnih žrtev pripomorejo — z gorečo prošnjo — naj blagovolijo stare, prečitane knjige in časnike vsakojake vsebine ubogim umobolnim v Poludvoru (Feldhof) podeliti.

Na vsakršnem polju dobrotelčnosti in ljubezni do bližnjega prekašajo blagosrčni Štirci kakor njih društva in zaveze eden drugega.

Mogoče tedaj, da obrodé te vrstice v srcih cenjenih človekoljubov in mislih človekoljubkinj obilen sad — katera misel se pravzaprav po mačehovsko goji; in ravno to polje je neizmerno — tu lahko pokažeš ljubezen do bližnjega in domovine.

Vodstvo tega dobrotelnega zavoda (deželna blaznica v Poludvoru pri Gradcu) bo gotovo slučajna darila vsake vrste hvaležno sprejemalo.

## Narodno-gospodarske novice.

### Nekoliko splošnega o umni živinoreji.

(Spisal Adolf Ribnikar.)

(Dalje.)

Naši živinorejci ne ločijo še tako natančno živine in jo rede res po največ, dejal bi, tja v en dan. Umestno bi pa bilo razdeliti delo tudi pri živini in se ozirati ali samo na mleko, ali samo na meso, ali samo na vprego. Večja posestva lahko vzrejajo vse tri vrste, vsako zase in jih prodajajo. Kraji v bližini mest, ali pa, kjer je mlekarstvo zelo razvito, se lahko pečajo le bolj z mlekaricami in opuste vzrejo. Na jako rodovitnih tleh in tamkaj, kjer imajo veliko stalnih odpadkov, n. pr. mlečnih, otrobov, repe itd. se lahko pečajo z mastenjem.

Poleg zgoraj omenjenega vprašanja je treba pri izbiranju plemenske živine za vprego staviti še ono, ki nam pove, katera živina je našemu kraju primerna in katera bi uspevala ob krmi našega kraja. Žival je vendar produkt vzreje, vzgoje, kraja in podnebja; zato moramo ravno na te štiri stvari kaj posebno paziti.

Plemena, ki jih imamo danes, niso več prvotna, naravna, pač pa kulturna, kakor n. pr. tudi človek ni danes več prvoten človek. Če nam daje kako pleme na priliko izredno veliko mleka, ni to naravna lastnost, marveč pridobljena. Dosegli smo jo le z večletno vzrejo, primerno krmo in negovanjem. Tako pridobljene lastnosti pa ostanejo le, če vzrejamo žival vedno na isti način, če enako krmimo, enako negujemo, če so življenjski pogoji vedno isti. Če jih slabo krmimo in neskrbno negujemo, izgube se dobre lastnosti. Izguba je od rodu do rodu vedno večja in končno imamo mesto živine z dobrimi lastnostmi zanikrno „paro“, polno samih slabosti.

Poleg vzreje in negovanja vplivajo kaj posebno na spopolnjevanje životnih oblik in fizioloških lastnosti podnebje in pokrajevne razmere. Velik je razloček med ono živino, ki smo jo vzredili na suhih, revnih in peščenih tleh in pa ono, ki je vzrasla na rodovitni ilovnati zemlji ali na mastnih travnikih. Med tem ko je zadnji svet jako ugoden za težka plemena, je prvi le za majhna in lahka. Na tleh, ki nimajo v sebi veliko vapnenca, se govedo bolj počasi razvija in sploh ne zraste prav veliko. Ima pa fineje okostje in kaže povoljno mlečnost. Na vapnenčevih tleh se pa živina boljše razvija, zadobi močnejše in večje okostje, dasi ni za mleko najboljša.

Podnebje vpliva v toliko na življenje, da se govedo mokrega, morskega podnebja prav lahko loči od stepnega. Razlikuje se posebno po koži in rogeh. V zmernem in mokrotnem podnebju vidimo kratke in tanke, v mrzlem in zelo mokrem prav majhne, v vročem pa zelo dolge in debele roge. To dejstvo lahko opazujemo n. pr. na Ogrskem, kjer dobiva tudi vpeljana živina, prvotno kratkih in tankih rog, vedno daljše in debelejše rogovje.

Podnebje pa krajevne razmere deluje le polagoma, dasi neprenehoma. Čim več rodov smo vzredili, tem večji vpliv lahko opazujemo, tem večji je razloček od prvotnih oblik. Zato pa tudi umen živinorejec plemensko živino n. pr. Simendolce, katere je dobil iz švicarskih planin, zopet in zopet pokrepča z njihovo domačo krvjo, da se znova spopolnijo prvotne oblike vpeljane govedi.

Če hočemo vpeljati kako pasmo, moramo pač pred vsem gledati na razmere in se vprašati bi se li moglo novo pleme ob spremenjenem podnebju, drugi krmi, različnem negovanju itd. vzdržati z vsemi dobrotami, ali drugače rečeno, bode v našem kraju to pleme svoje dragocene lastnosti, radi katerih smo si ga omislili, še ohranilo in bodo li mladiči te lastnosti tudi docela podedovali?

V tem oziru je med plemeni zelo veliko razlike. Nekatera se z lahkoto in brez škode privadijo tujim razmeram, kjer dobre lastnosti vzlic preselitvi prav dobro ohranijo in jih tudi podajo mladičem, druga bi na njihovem mestu v kratkem času izgubila vse dobrote in oslabilo popolnoma. Simendolsko pleme ima lastnost, da se zelo lahko privadi tujini. Raditega je tudi ta pasma tudi pri nas z velikim uspehom vpeljana.

Videli smo, na kaj se naj oziramo pri živinoreji, če se nočemo z njo opeči, pač pa doseči velik uspeh. Veliko denarja so ljudje že zmetali skozi okno baš raditega, ker si niso kupili primerne plemenske živine, še več zato, ker je niso znali niti vzrejati, niti negovati. Tako se godi še danes in se bode tudi še vršilo, dokler se ne navadi vsak živinorejec vsaj osnovnih pojmov umne živinoreje in se po njih tudi ravna. O teh pa hočemo še govoriti.

## Politični pregled.

(Državni zbor.) Vlada je predložila zbornici načrt zakona o zgradbi lokalne železnice Kranj-Tržič na Gorenjskem. Proga bo dolga 15 kilometrov, troški pa bodo znašali približno 2.070.000 K. Železnica mora biti dogotovljena v dveh letih. —



V torek se je začela razprava o avstrijsko-ogrski nagodbi. Oglasilo se je 30 govornikov „za“ in 60 „proti“. Vendar pa ne vlada v poslanskih krogih preveč veliko navdušenje za nagodbo, ampak vse se zanima bolj za poddržavljenje železnic. Posebno Poljaki so se v najnovejšem času začeli zelo zanimati za to vprašanje in zahtevajo, da se severna železnica poddrži že začetkom prihodnjega leta, kar je pa skoraj nemogoče, ker bi delničarji železnice stavili previsoke pogoje. Seveda je potrebno, da se poddržijo železnice, ki so v zasebnih rokah, toda začelo naj bi se z družbo državnih železnic, kakor je bilo že na menjeno, in potem, ko bo ta poddržavljena, se bo lahko vplivalo na severno in severozahodno železnico, da ne bo stavila tako visokih pogojev.

(Zavarovanje zasebnih uradnikov.) Socijalno politični odsek je izdelal načrt o zavarovanju privatnih uradnikov. Pogoj za obveznost zavarovanja se je določila starost 20 let in prejemki letnih 900 K. Po desetletnem plačevanju zavarovalnine znaša pokojnina v onemoglosti 40% plače in za vsako prihodnje leto do 35. leta po 1%. Stalna premija znaša 13 $\frac{1}{2}$ %, od katerih bo plačeval dve tretjini, oziroma polovico delodajalec, ostanek pa zavarovanec.

(Uspeh ogrske obstrukcije.) Pri dvornem obedu v Budapešti je cesar govoril z večimi poslanci neodvisne stranke o obstrukciji v drž. zboru. Izmed teh poslancev je izjavil eden, da je med zahtevami opozicije tudi zahteva, da se premestijo ogrski častniki k ogrskim polkom. Cesar mu je odgovoril, da se je nato že mislilo. In sedaj poročajo listi, da prinese prihodnja številka armadnega lista premeščenje blizu 500 ogrskih častnikov k ogrskim polkom.

(Nižje-avstrijski deželni zbor) se snide 4. aprila in bo zboroval do 20. aprila

(Poljski narodni kongres) se vrši v Lvovu 31. maja in 1. junija.

(Avstrijsko-ruska zveza.) Na Ruskem vedno bolj in bolj rase zanimanje za zvezo z Avstrijo, ki je po svojem položaju gotovo poklicana za zvezo s sosedno državo, s katero jo spaja veliko skupnih koristi v etnografskem, gospodarskem in političnem pogledu. Med drugimi listi posebno petrograjsko „Novo Vreme“ piše v tem zmislu povdarjaje uspehe, ki jih je imela skupna avstro-ruska akcija na Balkanu, in želi, da bi se do sedanje rahlo sporazumljenje izpremenilo v formalno zvezo, s katero bi potem morala računati ostala Evropa. Slovanski narodi avstrijski bi gotovo z veseljem pozdravili tako zvezo, do katere pa najbrž po vplivu iz Bèrolina ne bo tako bitro prišlo.

(Švicarski carinski tarif.) Prošlo nedeljo je bil v Švici sprejet nov carinski tarif. Zanj je glasovalo 329 000 oseb, proti pa 123 000. Sprejeti tarif bo podlaga bodočim pogajanjem pri sklepanju trgovinskih pogodb.

(Revolucija na Portugalskem.) Jako nevarno gibanje proti vladi in njenim organom se je začelo kazati na Portugalskem. Posebno v Coimbri ima gibanje pravi revolucionarni značaj. V Coimbri je razglašeno obsedno stanje, vseučilišče je zaprto in brzojavne zveze pretrgane. Prebivalstvo je davčne inspektorje spodilo iz mesta. Nemiri so trajali štiri dni, ubitih oseb je bilo osem, ranjenih pa veliko. Po vseh krajih Portugalske se z ogorčenjem govori o postopanju vlade in bati se je, da izbruhne tudi drugod upor z vsemi silami, katerega pa vlada ne bo mogla zatreti, ker menda celo vojaki simpatizirajo z uporniki.

## Književnost in umetnost.

(„Slovanska knjižnica.“) V šestih (115—120) snopičih slovanske knjižnice je izšel v A. Gaberščekovi tiskarni v Gorici I. in II. del Sienkiewiczovega zgodovinskega romana „Križarji“, katerega prevaja v slovenščino Podravski. Ta roman, kakor že več drugih Sienkiewiczovih romanov, n. pr. „Z ognjem in mečem“ je že preveden v več jezikov in ga ljudstvo z velikim zanimanjem čita. „Slovanska knjižnica“ nam je prinesla že veliko število takih prevodov, zato jo slavnemu občinstvu zelo priporočamo.

# Občni zbor

posojilnice v Brežicah

vrši se

v sredo, dne 25. marca 1903, ob 3. uri pop.

v lastni pisarni.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Potrjenje letnega računa.
3. Razdelitev čistega dobička.
4. Izvolitev načelstva.
5. Izvolitev računskih pregledovalcev.
6. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ne bil ob 3. uri popoldne sklepčen, vrši se isti dan v istem prostoru ob 5. uri in sklepa takrat vsako število zadruženikov.

(123) 2—1

Načelnništvo.

(116) 2—1

A. 6/3

18

## Oklic.

C. kr. okrajna sodnija v Marenbergu daje naznanje, da se bode vsled prošnje kuratorja zapuščine z dne 4. januarja 1903 pri Sv. Ivanu II. umrle Agate Lesjak prostovoljnim potom prodalo zapuščinsko zemljišče vlož. št. 67, dač. občina Sv. Ivan II. (krčma) s pritiklino, obstoječo iz gospodarskega in krčmarskega orodja vred javno dražilo in sicer se določa kot oklicna cena znesek po 10.000 K.

Hkrati se bodo prodale tudi druge premljivosti.

Dražba se bo vršila dne 4. aprila ob 9. uri predpoldne v poslopju, katero je prodati to se pri Sv. Ivanu II.

Ponudbe pod oklicno ceno se ne bodo sprejemale.

Premičnine se bodo najboljšemu ponudniku le proti takojšnjemu plačilu ponudka oddale.

Upnikom zavarovanim pri zemljišču ostane zastavna pravica brez ozira na doseženo kupnino. Izkupila je položiti pri sodnji. Dražbeni pogoji se smejo ogledati pri podpisani sodnji.

C. kr. okrajna sodnija v Marenbergu odd. I. dne 26. februarja 1902.

## Želim kupiti

poletno hišo, najmanj s štirimi sobami z malim sadovnjakom (ali gozdom) ob južni železnici na (125) Spodnjem Štajarskem.

FR. ŽIŽEK, Gradec, Luthergasse 4

## Ženitna ponudba.

Mlad, inteligenten gospod, dobro situiran, želi se tem potom seznaniti z mlado, izobraženo damo, ki naj bi imela tudi nekaj premoženja. V slučaju medsebojne simpatije v najkrajšem času poroka. Ponudbe s slikami, ki se vrnejo, naj se blagovolijo poslati pod šifro „A. M.“ upravništvu „Domovine“ v Celju. Najstrožja diskretnost častna stvar. (121) 2-2

## Sprejmeta se dva pridna hlapca za konje v službo.

Oglasiti se je v upravništvu tega lista pisma (124) 3—1

## Služba cerkovnika

v Vojniku se podeli. Letna plača 400 K, postranski zaslužek 100 K. Prosta zbirca in stanovanje. Oženjeni brez otrok imajo prednost. Prošniki se naj osebno oglasijo pri župnijskem uradu do (120) 1. aprila t. l.

## Več mladih oženjenih ljudi.

se sprejme pod ugodnimi pogoji v službo. Oskrbništvo posestva Grabštanj (121) 3-2 pri Št. Jurju ob juž. žel.

## Oznanilo.

Išče se spreten poslovodja, izvežban v prodaji specerijskega in manufakturnega blaga. Prednost imata tisti, ki je več knjigovodstva. Plača po dogovoru.

Ponudbe s spričevali dosedanjega službovanja se naj pošljejo na „Kmetijsko društvo“ v Leskovcu pri Ptuj. (101) 3-3

„Kmetijsko društvo“ v Leskovcu pri Ptuj. dne 4. marca 1903.

## Dobra prodajalka

(105) 3—3

se sprejme

v največjem trgu na Spodnjem Štajarskem. Biti mora izurjena v vseh strokah specerijske trgovine. Plača 400 kron in dobra hrana.

Sprejme se tudi še gospodična, katera bi večinoma v loteriji pisala in je v tem poslu izurjena.

Ponudbe s spričevali je poslati na naslov „B. C. 1000“, Celje, poštni predelek 64.

## Priporočilo!

ALOJZ KORSIKA, umetni in trgovski vrtnar v Ljubljani priporoča svojo bogato semensko zalogo, katera je edina na Kranjskem strokovno urejena semenska trgovina, ki ima vsa krmska, zelenadna in cvetlična semena prava in dobro kalična, za kar jamčim. Nadalje imam mnogovrstne cvetlice v loncih, sveže in suhe palme.

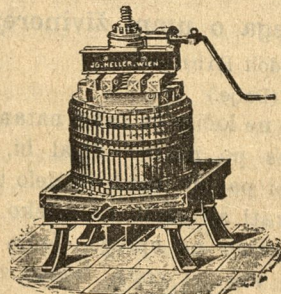
Izdelujem sveže in suhe vence in šopke s trakovi in napisi in sploh v mojo stroko spadajoče predmete po najnižjih cenah.

Ilustrovani cenik za leto 1903 je brezplačno na razpolago

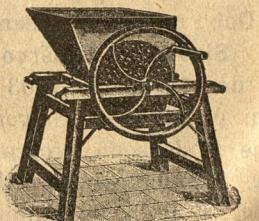
Za obilno naročbo se priporočam z odličnim spoštovanjem (90) 3-3 Alojz Korsika.

## Vse stroje

## za poljedelstvo in vinorejo.



Brizgalnice za sadno drevje, z mešalom za mešanico iz bakra in vapna, tako da se naenkrat na dve strani brizga, brizgalnice (štrcaljke) za sadno drevje z natančno namerjeno petrolmešanico, svetilnice na acetilen, da se ulove leteči hrošči, hidravlične stiskalnice za vino, stiskalnice za vino in ovočje z diferencialnim pritiskom, stroje za drobljenje stiskanice,



čisto nove mlince za grozdje, nove priprave proti peronospori in za žveplanje, sesalke za vino, cevi za vino, zbiralnike (trieure), mlatilnice, vitale (gepel) itd. razpošilja kot specialitete po najnižjih tovarniških cenah.

IG. HELLER, DUNAJ, II. Praterstrasse 49.

\* Ceniki zastoj in franko. \*

(19) 16—5

\* Dopisuje se v vseh jezikih. \*



Tovarna za opeko in peči

**F. P. Vidic & Comp. v Ljubljani**

ponudi poljubne množine

zarezane strešne opeke (Strangfalz-Dachziegel) rdeče in črne in  
glinastih peči v raznih barvah in velikostih.

Na željo pošljemo drage volje vzorce in nastavimo najnižje cene. — Solidna, dobra in  
točna postrežba.

(76) 5-4

**Razpis prodaje.**

V konkurzu Karola Rayer v Arclinu pri vojniku proda se zaloga mešanega blaga, bstoječa iz manufakturnega in specerijskega blaga, iz železnine, spirituoza, barv in deželnih izdelkov s trgovinsko opravdo vred. ki je vse odno cenjeno na 12.185 K 74 v. To le blago se bo prodalo počrez tistemu, ki največ ponudi in gotovo plača.

Cenilni zapisnik, iz katerega se izločijo le stvari, zaznamovane pod redn. št. 1 do 6, št. 22, 23, 113, 114, 824, 833, 1138 in št. 1223 do 1231, se lahko pregleda v navadnih uradnih urah ali na c. kr. okrožnem sodišču v Celju ali pa pri skladnem upravitelju gosp. dr. Ludovik Filipiču, odvetniku v Celju. Oskrbništvo konkurzne sklade ne jamči niti za gotovo število, niti za določno mero, niti za določno kakovost blaga. — Za loga blaga se lahko pregleda na licu mesta dne 28, 29. in 30. marca 1903, ako se dotični poprej pri upravitelju oglasi.

Pismene ponudbe, katerim je priložiti kot vadij 1000 K, naj se vložijo pri upravitelju konkurzne sklade, gosp. dr. Ludovik Filipiču, v Celju najdalje do 1. aprila 1903. Upravni odbor si pridržuje sprejem ponudbe, vrne pa takoj založene varščine onim, katerih ponudbe ni sprejel.

Celje, dne 12. marca 1903.

(118) Za upravni odbor:

dr. L. Filipič, upravitelj konkurzne sklade.

Kdor želi kupiti več kot pol hektolitra  
prave, dobre in fine

**slivovke in tropinoveca**

naj se obrne na lastnika posestva Orehovec,  
**Dragotina Fröhlich**, pošta Sv. Petar-Orehovec  
(85) 8-4 na Hrvatskem.

Pod ugodnimi pogoji odda se takoj dobro vpeljana

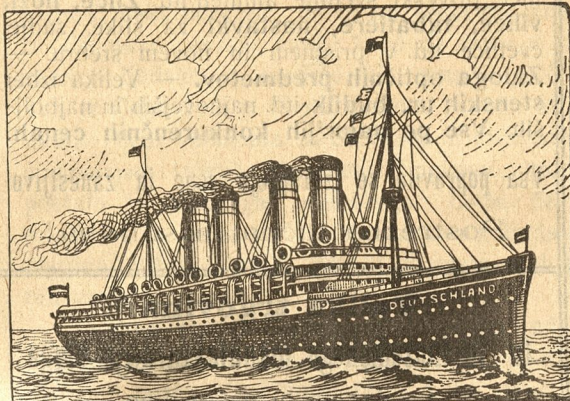
**trgovina mešanega blaga.**

Ista je v lepem trgu ob železnici na Spodnjem  
Štajarskem. V isti hiši je tudi gostilna in dve  
(89) 3-3 drugi obrti.

Več pove upravništvo „Domovine“ v Celju.

**Naprodaj je**

hiša v Zabukovici (v grižki fari.) Hiša je z  
z enim nadstropjem, po-  
leg mlin in žaga, marof in hlev za svinje. Leži pri cesti,  
5 minut od premogokopa ter je za vsako obrt pripravna.  
Več se izve pri posestniku **JOS. CILENŠEK-U**  
v Zabukovici. (117) 3-1

**Največje, najhitrejše**

ter najvarnejše vrste

**velikanskih parnikov**

ki vozijo na

**AMERIKO****Hamburg—New-York**

(233) 73

**le 6 dni.**

Vozne karte po najnižjih cenah za vse razrede prodaja, ter daje pojasnila točno in  
brezplačno, oblastveno potrjena

**Agentura Hamburg-Ameriške Linije**

v Ljubljani, Marijin trg šte. 1 — nasproti Frančiškanski cerkvi.

**Trgovina z železnino „MERKUR“****PETER MAJDIČ**

v Celju, Graška cesta šte. 12

priporoča svojo veliko zalogo

najboljšega železa in jekla, pločevine, žice, kakor žico za ograje, lte  
železane, vsakovrstnega orodja za rokodelce, različnih žag, poljedel-  
ske a orodja in sicer orala, brane, motike, kose, srpe, grablje in  
strojev; vsakovrstnih ponev, ključalničarskih izdelkov ter okna, vrata  
in pohištvo, žrebljev, vijakov in zakov, hišne in kuhinjske posode  
tehtnic, sesalke, meril in uteži, raznovrstnih stavbinskih potrebščin ter  
vsega družega blaga za stavbe, hiše, vrte itd.

Traverze, cement, strešna lepenka, trsje za obijanje stropov (štorje),  
lončene cevi, samokolnice, oprav za strelovode, ter vse v stroko že-  
lezne trgovine spadajoče predmete.

Tomazeva žlindra, najboljše umetno gnojilo.

\* Bogata izber vsakovrstnih nagrobnih križev. \*

Postrežba točna

Cene nizke.

C. kr. priv. tovarna strojev, brizgalnic, kme-  
tjskih strojev, I. moravska mehanična tkalnica  
cevi in pasov

**R. A. SMEKAL**

v Čechu pri Prostjevu in Smichov-Praga.

Podružnica v Zagrebu, Frankop. ulica 9

priporoča slavnim gasilnim društvom, občinam in zasebnikom  
brizgalnice vsake vrste, s patentom proti zmrznenju in s priredbo,  
da tiste na obe strani vodo vlečejo in mečejo, parne brizgalnice,  
s kojima zamoreta samo dva človeka opravljati delo — naučba v  
teku treh dni — ter ne potrebujejo izprašanega strojevodje; dalje  
vse drugo gasilno orodje, čelade, pase, sekirice itd., kmetijsko  
orodje in Peronospora-brizgalnice. — Blago solidno, elegantno in  
ceno. Plačila po dogovoru.

Podružnica R. A. SMEKAL v Zagrebu.



# SVOJI K SVOJIM!

Narodni trgovci in obrtniki, katere priporoča slavnemu občinstvu slovensko obrtno društvo v Celju:

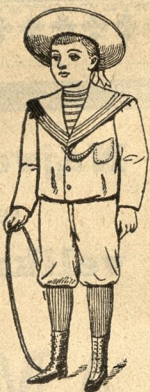
## Josip Hočevar

trgovina z modnimi oblekami in konfekcijami za gospode in dečke  
CELJE, Kolodvorske ulice šte. 5

priporoča za spomladno in poletno sezono svojo **bogato zalogo** izgotovljenih oblek za gospode in dečke, kakor tudi **športne suknje, površnike in haveloke po najnižjih cenah.**

Bogata izber tu- in inozemskega modnega blaga.

Naročila po meri se izvršujejo najelegantneje, natanko in točno.



## Rafael Šalmič

trgovina z urami, zlatnino in optičnimi predmeti  
v Celju v Narodnem domu.



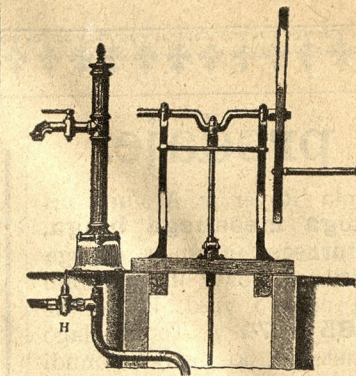
Največja zaloga zlatih, tula-, srebrnih in nikelnastih žepnih ur. Jako primerna darila v zlatu in srebru, verižice, uhani, zapestnice, priveski, svetinje, amuleti itd. **Žlice, noži, vilice, tabatière, nastavki za slike, sadje, cvetlice** itd. v pristnem in novem srebru. — **Zaloga optičnih predmetov.** — Velika izber stenskih ur, budilk itd. najnovjših in najboljših. Vse po najnižjih konkurenčnih cenah.

Vsa popravila se izvršujejo ceno in zanesljivo.

Postrežba točna in solidna!

## IVAN REBEK

stavnbi in umetni ključalničar  
CELJE, Poljske ulice šte. 14



izvršuje vse v njegovo stroko spadajoča dela, kakor **železne ograje, vrata, - - - - -** **štedilnike, vodovode, - - - - -** **vodnjake i. t. d.** Vedno v zalogi **strelne priprave zoper točo.**

Vse po najnižjih cenah!

## Jakob Omladič

v Gaberjih pri Celju.

### Tovarna za sodovico

v sifonih kakor tudi

z limonado in malinovcem.

Izborna kakovost! Postrežba točna! Cene nizke!

Velika trgovina tu- in inozemskega manufakturnega blaga na debelo in na drobno

## KAROL VANIČ

Narodni dom v Celju Pri dobrem pastirju' Cesarja Jožefa trg Graška cesta.

Postrežba točna! Cene nizke!

## FERDINAND SIKOŠEK

SLIKARSKI IN PLESKARSKI MOJSTER  
Nove ulice št. 11 \* CELJE \* Nove ulice št. 11.

Izvršujem vsa v mojo stroko spadajoča dela, kakor vse cerkvene, sobne in dekoracijske slikarije, črko-slikarska dela na steklo, les itd.

Prevzamem vsa stavbena in pohištvena pleskarska dela katera izvršujem vestno in po najnižjih cenah.

## Martin Kolšek

čevljarski mojster v Celju

se priporoča sl. občinstvu v izdelovanje obuval za gospode in dečke. — Vsa naročila izvršuje točno, iz najboljšega usnja, dobro in cenó.

## IVAN LIKAR

glavni zastopnik banke „Slavije“ v Celju ima svojo pisarno

v Kovaški ulici (Schmiedgasse) št. 3.

Zavaruje poslopja in raznovrstno blago zoper požar, sprejema tudi vsakovrstna zavarovanja za človeško življenje po najugodnejših pogojih in nizkih cenah; zavaruje šipe in steklo zoper poškodovanje ter ljudi zoper nezgode ali poškodovanje na telesu, kakor tudi dragocene reči, zlatnino, srebrnino, denar in raznovrstno blago zoper tatvino in vlom.

## JOSIP KREGAR

stavnbi in galanterijski klepar v Celju



izvršuje stavbna in umetna ter sploh v to stroko spadajoča dela. — Častiti duhovščini ter cenjenemu p. n. občinstvu se priporoča za pokrivanje stavb.

Cene jako nizke! Postrežba točna!

## PETER KOSTIČ

v Celju, Glavni trg št. 2 (Štajarsko)

priporoča gg. trgovcem in preprodajalcem sledeče:

Britve, nože, vilice, žepne nože, pipe, škarje, žlice, različne igle, naprstnike in šila, česalnike, milo, parfem, masti za brke. Gumbe iz kovine in kosti, broše, mošnjice za denar, pasove, biče in bičala, svinčnike, radirke, črnilo, pečat, kamenčke, tablice in škatlje za šolarje. držala za peresa, knjižice, pisarni in kancelijski papir, barvani in svileni papir, papir v mapah in škatljah, zlato peno, papir za cigarete, zavitke, torbe za učence, škatlje za peresa in držala, lončene, lesene in porcelanaste pipe, ustnike, cevke za cigarete in smotke, krtače za zobe, za lase in obleko, očala, tehtnice za vino in žganje, termometre in barometre, dreto, špage, šmis, pipe za sode, košare, harmonike, ogledala v plehu in lesu, meterske mere, balončke itd. — Nadalje: srajce, bele in Jaegrove, spodnje hlače, ovratnike, manšete, povoje, žepne robce, mašne, kravate, pavolo, belo in barvano, sukanec v štrencih in špulah, sukanec za kvačkanje, šnirance, volnene in svilene trake, različne žnore, kapice, rokavice, solnčnike in dežnike, podveze in naramnice, molke, podobice, križe, svetinje, sv. slike itd. itd.

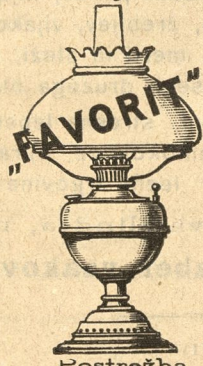
Vse po najnižjih trgovskih in kramarskih cenah.

Edina narodna steklarska trgovina

## Fran Strupi

CELJE \* Graška cesta št. 4 \* CELJE  
podružnica v Laškem trgu.

Velika zaloga stekla, porcelana in kamenine.



Vsakovrstno v steklarsko stroko spadajoče blago, kakor svetilnice, zrcala, različni okvirji za podobe, šipe za okna itd. na debelo in na drobno.

Prevzete vseh steklarskih del pri cerkvah in privatnih stavbah, katera se izvršujejo po najnižjih cenah.

Najlepši okraski in dekoracije, jako primerni predmeti za darila in srečolove.

Sl. javne zavode in privatnike opozarjam zlasti na svojo zalogo higijeničnih pljuvalnikov.

Postrežba točna in solidna!

Odlikovan od vis. c. kr. trg. ministrstva.

## Martin Stojan ml.

stavnbi in umetni mizar v Teharjih pri Celju

prevzame vsa v njegovo stroko spadajoča dela, katera izvrši v najkrajšem času po konkurenčnih cenah. — Priporoča se tudi v izdelovanje šolskih klopi, vsega pisarniškega pohištva, ter vseh v trgovinah potrebnih mizarskih izdelkov.

## Josip Zabukošek

krojaški mojster, Celje, Glavni trg št. 18.



Velika zaloga narejenih oblek od priprostitih do najfinejših. Vsa naročila po meri se izvršujejo dobro, točno in cenó!

LASTNIK GOSTILNE NA STAREM GRADU, kjer toči najboljša pristna vina in izborna pivo; okusna mrzla jedila vedno na razpolago.

## Josip Koštomaj

gostilničar „pri jelenu“

priporoča svojo

dobro vpeljeno gostilno.

Mrzla in topla kuhinja

vedno na razpolago!

## Anton Topolak

trgovec s špecerijskim blagom

v Celju (nasproti Narodnemu domu)

priporoča svojo veliko zalogo vedno svežega blaga po najnižjih cenah. Nadalje priporoča iz svoje zaloge slaviti

konjak grofa R. Keglevicha.

Kupuje in prodaja vse deželne pridelke.

Postrežba točna in solidna.

## Anton Kolenc

trgovec s špecerijskim blagom, deželnimi pridelki, sadjem in perutnino

== V CELJU ==

v „Narodnem domu“ in „pri kroni“.

Kupuje po najvišjih cenah vse deželne pridelke, kakor

predivo, suhe gobe, laneno seme, deteljno seme, malisno štopo, orehe, suhe češplje, vsakovrstno žito, sveže hruške, jabolka, fižol itd., sploh vse deželne pridelke in tudi perutnino.

## JOSIP LEON

krojaški mojster

v Celju, Gosposke ulice šte. 9

priporoča cenjenemu občinstvu svojo zalogo vsakovrstnih izgotovljenih oblek. — Izvršujem tudi naročila po meri po najnižjih cenah in najnovjših vzorcih ter se najljubneje priporočam.

Hitra postrežba! Cene nizke!

Slavnemu občinstvu vljudno naznanjam da sem prevzel

gostilno

v „Narodnem domu“ v Celju

kjer bodem točil vedno sveže, dobro mareno pivo, pristna cena vina ter postregel z najboljšo kuhinjo po nizkih cenah.

ANTON KOŠTOMAJ, gostilničar.